

Motion till riksdagen 2009/10:Kr240

av **Jan Emanuel Johansson (s)**

Stöd till kulturtidskrifter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om produktions- och distributionsstöd till kulturtidskrifter.

Motivering

Sverige har en rik flora av vitala kulturtidskrifter, som i ett internationellt perspektiv framstår som unik. Kulturtidskrifterna är en omistlig del av det svenska kulturlivet, men de är också – vilket konstaterats i Demokratiutredningens slutbetänkande (SOU 2000:1) – en viktig del av den demokratiska offentligheten. När det gäller diskussionen om de svenska kulturtidskrifterna, liksom kulturpolitiken i stort, måste man särskilt beakta vikten av att kulturen får spridning till det stora folkflertalet och här har folkbiblioteken en viktig roll att fylla. Utöver kulturtidskrifternas betydelse i det svenska kulturlivet och medielandskapet i stort är de också viktiga för folkbildningsarbetet. Styrkan i det svenska kulturtidskriftsutbudet är just mångfalden: här möter vi litteratur från världens alla kontinenter och från olika språkområden, gedigna journalistiska reportage, viktig socialpolitisk debatt, nyskapande bildkonst, samhälls- och litteraturteoretisk forskning med mera.

I betänkandet av Kulturutredningen (SOU 2009:16) konstateras vikten av fortsatt ekonomiskt stöd för de svenska kulturtidskrifterna och här framhålls kulturtidskriftens roll som plantskola för nya skribenter. Utredarna konstaterar också att det ”nuvarande tidskriftsstödet åtnjuter en stor kulturpolitisk legitimitet” (s. 303). Produktionsstödet till de svenska kulturtidskrifterna uppgick 2009 till 17 miljoner fördelat på 102 kulturtidskrifter. Detta stöd är nödvändigt för kulturtidskrifternas överlevnad. Stödet till kulturtidskrifterna regleras av förordningen om statligt stöd till kulturtidskrifter (1993:567) i vilken kulturtidskriften definieras enligt följande:

Fel! Okänt namn på

”Med kulturtidskrift avses en tidskrift som med sitt huvudsakliga innehåll vänder sig till en allmän publik med samhällsinformation eller med ekonomisk, social eller kulturell debatt eller som huvudsakligen ger utrymme för analys och presentation inom de skilda konstarternas områden.”

Regeringen skriver i propositionen Tid för kultur (prop. 2009/10:3) att de avser att ”i särskild ordning överväga om den mycket breda definition av begreppet kulturtidskrift som i dag används bör förtydligas. Vi anser att stödet i första hand bör gå till att främja utgivning av tidskrifter vars huvudsakliga inriktning är kulturell debatt samt analys och presentation inom de skilda konstarternas områden.” (s. 62)

Det vore djupt olyckligt om dessa nya direktiv skulle leda till en snävare definition av vad en kulturtidskrift är och det vore olyckligt därför att det riskerar att ta död på den mångfald som utmärkt det svenska kulturtidskriftsutbudet. Denna mångfald erhålls också till en förhållandevis låg kostnad. Som ovan konstaterats uppgick 2009 års produktionsstöd till 17 miljoner kronor fördelat på 102 kulturtidskrifter. Under 2009 kommer dessa tidskrifter sammantaget att ge ut hela 425 nummer, vilket motsvarar runt 30 000 tidskriftssidor som når sammantaget runt 120 000 prenumeranter.

En snävare definition av vad en kulturtidskrift är vore också olycklig därför att det inte ligger inom regeringens kompetensområde att dra upp skarpa gränser mellan kulturella uttryck och samhälls- eller vetenskaplig debatt. En statlig kulturpolitik kan aldrig fastlägga, för att ta ett historiskt exempel, huruvida Picassos ”kubism” kan skiljas från densammes ”kritik av inbördeskrigets fasor” i verket Guernica. Kulturen mår bäst av att inte tvingas in i snäva definitioner som fastslås i Kulturdepartementets förordningar.

En översyn av stödet till kulturtidskrifterna bör i stället utgå från en vid definition av vad en kulturtidskrift är. Vid prioritering och fördelning av stödet bör särskild hänsyn tas till kvalitet och mångfald. Ett beslut om nya regler för kulturtidskriftsstödet bör också inrymma förslag om hur de svenska kulturtidskrifternas tillgänglighet för allmänheten kan ökas. På samma sätt som de böcker som i dag erhåller litteraturstöd även distribueras till folkbiblioteken (291) bör kulturtidskrifterna tillgängliggöras på ett bättre sätt på biblioteken.

Stockholm den 1 oktober 2009

Jan Emanuel Johansson (s)